

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Perna împotriva Italiei (MC) - 48898/99

Hotărârea din 6.05.2003 (MC)

Art. 6

Art. 6 § 1

Proces echitabil

Refuzul admiterii mijloacelor de probă solicitate de acuzat într-un proces de calomnie:
neîncălcare

În fapt – Reclamantul, Giancarlo Perna, este un ziarist italian, s-a născut în 1940 și locuiește la Roma. La 21 noiembrie 1993, acesta a publicat în cotidianul italian „*Il Giornale*” un articol despre magistratul Giancarlo Caselli, pe atunci șeful Parchetului din Palermo. Articolul avea titlul „Caselli, moțul alb al justiției” („*Caselli, il ciuffo bianco della giustizia*”) și subtitlul „Școală de preoți, militantism comunist precum amicul Violante...” („*Scuola dai preti, militanza comunista come l'amico Violante...*”). Articolul critica în primul rând militantismul politic al domnului Caselli, menționând „un triplu jurământ de ascultare: față de Dumnezeu, față de lege și față de strada Botteghe Oscure [anterior sediu al Partidului Comunist Italian (PCI), ulterior al Partidului Democratic de Stânga (PDS)]” („*un triplo giuramento di obbedienza. A Dio, alla Legge, a Botteghe Oscure*”). În continuare, articolul îl acuza pe domnul Caselli că a contribuit la o strategie de cucerire a parchetelor din diverse orașe italiene și că l-a folosit pe pocăitul („*pentito*”) T. Buscetta pentru a încerca să distrugă cariera politică a lui Giulio Andreotti, fostul președinte al Consiliului de Miniștri, învinuindu-l de complicitate externă la o organizație mafiotă („*appoggio esterno alla mafia*”), deși știa că în cele din urmă va trebui să renunțe la urmărirea penală din lipsă de probe. Dând curs plângerii pentru calomnie depuse de domnul Caselli, Tribunalul Monza i-a condamnat, la 10 ianuarie 1996, pe domnul Perna și pe directorul ziarului de la acea vreme pentru săvârșirea infracțiunii de calomnie în formă agravată. Cei doi au fost condamnați la plata unor amenzi de 1 500 000 și, respectiv, 1 000 000 lire italiene (ITL) (reprezentând aproximativ 775 și, respectiv, 515 euro), la plata unor despăgubiri și a cheltuielilor de judecată în valoare de 60 000 000 ITL (aproximativ 31 000 euro), la rambursarea cheltuielilor efectuate de petent, precum și la publicarea hotărârii. Domnul Perna a declarat apel împotriva acestei decizii. La 28 octombrie 1997, Curtea de Apel Milano i-a respins apelul. Instanța a considerat că pasajul referitor la jurământul de ascultare era calomnios deoarece sugera o dependență față de directivele unui partid politic. Referitor la restul articolului, instanța a considerat că afirmațiile despre comportamentul domnului Caselli în exercitarea atribuțiilor sale de magistrat erau foarte grave și foarte calomnioase în măsura în care nu se coroborau cu nicio probă. Pe de altă parte, instanța nu a considerat necesar să procedeze la examinarea probelor solicitate de reclamant pe motiv că observațiile acestuia din urmă cu privire mai ales la apartenența politică a domnului Caselli și folosirea termenului „pocăit” în procedura îndreptată împotriva domnului Andreotti nu aveau un caracter calomnios și erau așadar lipsite de relevanță în cadrul procedurii respective. Curtea de Casație a confirmat hotărârea curții de apel.

În drept – Art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d): Curtea reamintește că admisibilitatea probelor este o chestiune ce ține în primul rând de normele dreptului intern, dar că îi revine sarcina de a cerceta dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul de prezentare a mijloacelor de probă, a avut un caracter echitabil. Curtea reține că prezentările de probe solicitate de reclamant, respectiv depunerea la dosar a două articole de presă și ascultarea domnului Caselli, aveau ca obiect să demonstreze veridicitatea faptelor, care nu erau de natură calomnioasă în opinia instanțelor de fond. Curtea este de acord cu opinia instanțelor respective, conform căreia probele respective nu ar fi putut dovedi nerespectarea principiilor de imparțialitate, independență și obiectivitate specifice atribuțiilor exercitate de magistrat. Reclamantul nu a încercat să demonstreze veridicitatea acestor fapte ci, din contră, a susținut că era vorba despre judecăți critice care nu mai necesitau să fie dovedite. Prin urmare, nu se poate considera că procedura în litigiu a avut un caracter inequitabil din cauza modului de prezentare a probelor.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).